

«ДЖЕРЕЛА ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАКЛАДІВ ТЕАТРАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА: УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТ»

Довгий Б.О.

*Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
e-mail: dovhyi.bohdan522@vni.cdu.edu.ua*

Потреба у фінансуванні таких закладів соціокультурної діяльності, як театрів постає найголовнішим чином задля їх функціонування. Оскільки дані установи створюються за ініціативи держави та місцевих органів управління – вони є комунальними, а тому їх діяльність забезпечується більшою мірою завдяки фінансуванню з державного бюджету.

Оскільки ж буденні реалії демонструють недостатнє фінансування сфери культури в Україні, то і відповідним чином розподіл виділених коштів відбувається за принципом: кожному закладу по частинці від його потреб. В результаті такої ситуації театри змушені шукати додаткові джерела фінансування, задля збереження їх закладу та можливості його роботи.

Отож серед найбільш поширених джерел фінансувань театрів можна виділити: меценатство, спонсорство, гранти, програми підтримки та надання додаткових послуг.

Меценатство – передбачає добровільну підтримку закладів культури, в тому числі театрів, у грошовому вимірі на безкорисливій основі. Зазвичай, на практиці, знайти мецената – досить складна проблема, оскільки люди, що мають великі гроші в нашій країні здебільшого не проявляють інтересу до даної діяльності та взагалі не мають бажання ділити свої статки в односторонньому порядку, коли в заміні нічого не отримують. Проте знайти меценатів – можливо, ними можуть бути фермери, міські та сільські голови, бізнесмени, власники великих підприємств та деякі громадські організації.

Спонсорство передбачає надання коштів, але за умови бартеру. Так, наприклад, найчастіше спонсори просять за фінансування театрів – проведення в даних закладах власних програм, заходів, розміщення реклами. Спонсорів знайти значно легше, ніж меценатів. Ними можуть бути різноманітні компанії, фірми, підприємство, окремі громадяни, депутати, громадські організації та ін.

Гранти, програми підтримки та подібні джерела фінансування театрів вимагають постійного моніторингу працівниками даних установ нових можливостей, пропозицій, де власне окремий заклад може взяти участь та претендувати на отримання грошової підтримки з метою покращення її в цілому (устаткування, зовнішній та внутрішній вигляд, творчі можливості та ін.) і власне пришвидшити розвиток культури, зберегти її надбання. Дана сфера залучення фінансування також потребує певної трудової та творчої активності закладу, що безпосередньо підтвердить ефективність використання можливо наданих йому коштів та взагалі необхідність в них.

Серед додаткових послуг театру можуть бути найрізноманітніші, але власне вони визначаються кожним закладом окремо, в залежності від його можливостей,

до яких слід віднести і будови, споруди, приміщення, що йому належать, наявність професійного устаткування та ін.

В даній науковій роботі я використав декілька методів дослідження, а саме теоретичний, що полягав у здійсненні аналізу відповідного інформаційного матеріалу, а також емпіричний метод, який полягав у розробленні та опису додаткових послуг театру, які на мою думку можна впроваджувати та використовувати на даному етапі.

Отож, я створив каталог «Додаткові послуги театру», в якому відобразив можливість, переваги та спосіб надання наступних послуг: воркшоп, коворкінг, тематичні вечірки, різноманітні івенти, професійний потенціал, молодіжний простір, оренда.

Як зазначалось раніше, на заклади культурного спрямування держава виділяє недостатньо коштів, що напряду відображається на якостях наданих послуг та їх асортимент. Так, наприклад, театри більшу частину коштів змушені віддавати за комунальні послуги, особливо за використання світла та електроенергії, без яких неможливе проведення численних репетицій та показів концертів, вистав, шоу-програм, конкурсів, капусників, ювілеїв та ін. А як же тоді бути з іншими складовими діяльності даних установ: освітленням, професійним обладнанням, творчими працівниками, музично-звуковим устаткуванням, одягом сцени, декораціями? Дана ситуація ще раз доводить, що в таких умовах державного фінансування театри вимушені шукати додаткові джерела. І саме тому я розробив дану роботу, задля того, щоб привернути увагу до такої серйозної проблеми в діяльності театрів, як брак фінансування та допомогти у визначенні можливих додаткових джерел фінансування.

Список використаних джерел

1. Зуєва Л. Проблеми розвитку та фінансування закладів культури // Економіка. Фінанси. Право. – 2005. – № 8. – С. 6-9
2. Кічурчак М.В. Бюджетне забезпечення сфери культури України // Фінанси України. — 2010. — № 2.- С.36-45.
3. Фінансування театрів [Електронний ресурс] // Фінанси. – 2009 // <http://4ua.co.ua/finance/qb2bd68b4d53b89521306c27.html>.
4. Демешко М.В. Актуальні питання розмежування понять "благодійництво", "філантропія", "меценатство", "спонсорство" та інших суміжних дефініцій [Електронний ресурс] // Випуск 6, том 1, 2016.// http://www.nvppp.in.ua/vip/2016/6/tom_1/39.pdf
5. Закон України «Про театри і театральну справу»// <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2605-15#Text>

Науковий керівник: доктор економічних наук, професор Білик В.В.

«УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТАМИ ТА СТРЕСАМИ ЯК СКЛADOVA МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЙ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ СФЕРИ»

Довгий Б.О.

*Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
e-mail: dovhyi.bohdan522@vu.cdu.edu.ua*

Діяльність будь-якої установи, закладу, організації, підприємства так чи інакше враховує аспект людських ресурсів, використання яких, завжди